

A Vízyűjtő-gazdálkodási Terv és a települési csapadékvíz-gazdálkodás jelentősége

Lakossági szemléletformálás

TOP-2.1.3-16-BO1 –2017-00027 „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések”: Sajóvelezd község patakmeder rendezés II. ütem

Sajóvelezd Község Önkormányzata, az Európai Unió 100 %-os vissza nem térítendő támogatásával, 86,43 millió Ft összköltséggel, a településen patakmeder rendezést valósít meg. A beruházás illeszkedik, az Európai Unió tagországaiban 2000. december 22-én hatályba lépett, az EU új vízpolitikájával, a **Víz Keretirányelvvel** (2000/60/EK irányelv). AVíz Keretirányelv **alappondolata**: a víz az élet nélkülözhetetlen eleme, olyan természeti, társadalmi érték, amelykorlátozottan áll rendelkezésünkre. Megóvása, állapotának javítása mindannyiunk feladata, ami közös erőfeszítéseket igényel.

A Víz Keretirányelv (VKI) fő célkitűzései:

- a vizes élőhelyek védelme,
- a fenntartható vízhasználat elősegítése,
- a vízminőség javítása,
- a felszíni alatti vizek védelme,
- az árvizek és aszályok hatásainak mérséklése.

A VKI célkitűzések megvalósításának eszköze a minden EU tagállam számára kötelezően előírt Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT) készítése, amit a tagállamoknak hatévente felül kell vizsgálnia.

A VGT egy, a vizek állapotát feltáró és a „jó állapot” elérését megalapozó olyan **stratégiai terv**, ami az adott ország területén kijelölt felszíni és felszín alatti víztestekre – azok állapotértékelése alapján-, szükség szerint intézkedéseket fogalmaz meg.

A vizek jó állapotának elérését és fenntartását célzó intézkedések megvalósítása fejlesztési beruházásokkal, pályázatok útján, a lakosság aktív bevonásával hozhat valódi eredményt.

A VKI célok eléréséhez szükséges intézkedéseket Magyarországon első ízben az 1042/2012. (II.23.) számú Korm. határozattal kihirdetett első Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT1) foglalta össze.

A VGT1 felülvizsgálata 2015 decemberében zárult le. A felülvizsgált tervet (VGT2) Magyarország Kormánya az 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatával fogadta el.

A VGT2 teljes dokumentációja és háttéranyagai mindenki számára elérhetők a www.vizeink.hu weboldalon.

A vizek jó állapotának eléréséhez és fenntartásához járul hozzá a Sajóvelezd településen megvalósításra kerülő, tárgyi TOP-2.1.3-16 beruházás is. A beruházás (I. és II. ütem együtt) kiemelt céljai:

- a település belterületi vízrendezésének megoldása, a csapadékvíz elvezető rendszer korszerűsítése,
- a település környezeti állapotának további javítása,
- a helyi vízkár, dombvidéki árvíz veszélyeztetettségének csökkentése,

mindezt összhangban a VKI, illetve az azon alapuló VGT célkitűzéseivel.

A beruházással érintett felszíni vizek: a Velezdi-patak és a Sajó-folyó. A VGT2 alapján ezek közül víztestként a Sajó-folyókerült kijelölésre. Ennek tárgyi beruházáshoz kapcsolódó érintett szakasza a „Sajó-felső” megnevezésű víztest. A VGT2 intézkedéseket csak a kijelölt víztestekre fogalmaz meg. Mivel a Velezdi-patak a Sajó-folyóba torkollik, így a Sajó-felső víztestre meghatározott VGT2 intézkedések a Velezdi-patakra is irányadónak tekinthetők.

A beruházás megvalósítása a Sajó-felső víztestre VGT2-ben megfogalmazott **17.1. „Szennyezőanyag és hordalék lemosódás csökkentése gyepesítéssel, fásítással, lejtős területeken teraszolással, beszivárgó felületekkel, belterületi növénytermesztés izolálásával”** intézkedés teljesítését szolgálja leginkább.

Előbbieken túl, a VKI, VGT célok eléréséhez kiemelt jelentőségű a lakosság részéről a települési csapadékvíz-gazdálkodásra való tudatos törekvés is.

A csapadékvíz-gazdálkodás fogalma: **A település területére hulló csapadékvíz felhasználható és felhasználandó, megújuló természeti erőforrás.**

A csapadékvíz kiaknázása alapvetően két irányban lehetséges:

- hasznosítással, illetve
- a hasznosulás elősegítésével, a víz legalább időszakos visszatartásával a településen.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- tetővíz elszivárogtatására kialakított kavics/zúzottkő töltésű akna,
- a vízzáró felület nagyságának csökkentése stb.

A követendő jó gyakorlatlehetőség szerint a „zöld” csapadékvíz infrastruktúra alkalmazása, aminek egyik lehetséges megoldása a *csekély beavatkozással járó fejlesztések megvalósítása*.

Ennek alaptípusai:

- a lefolyási útvonalak célszerű megváltoztatása,
- beszivárogtató létesítmények kialakítása,
- tározó létesítmények telepítése,
- szivárogtató létesítmények,
- csekély beavatkozást igénylő tájépítészeti megoldások.

Ugyanakkor a hagyományos, elvezetés orientált csapadékcsatornázási gyakorlat „zöld” módszerekkel való kombinálása is márelőremutató jó gyakorlatnak számít.

Tárgyi beruházás keretében Sajóvelezd településbelterületi vízrendezésének (patakmeder rendezés) II. ütemében az alábbiak kiépítésére kerül sor:

Patak mederburkolás 564,0 m hosszon, ebből:

- 513,0 m 30 vtg. betonba rakott terméskő burkolat,
- 51,0 m meglévő, felújításra kerülő meder burkolat (iszaptalanítás, fugák pótlása, hordalék eltávolítás, stb.)

A tervezett beruházás az I. ütemben kiépítésre kerülő létesítményekkel együtt, összességében hozzájárul a település területéről származó diffúz szennyezések csökkentéséhez, így közvetve az érintett felszíni és felszín alatti víztestek jó állapotának eléréséhez, illetve fenntartásához, mint alapvető VKI és VGT szerinti elváráshoz.

Egyebekben a település belterületi vízrendezésének teljes körű megoldásával a lefolyó víz rendezett, egyenletes módon kerülhet összegyűjtésre és elvezetésre, így csökkentve a település helyi vízkár veszélyeztetettségét. Az így kialakított csapadékvíz elevezető rendszer biztosítani tudja a felszínről lemosódó szennyezőanyagok koordinált, károkozás nélküli elvezetését is.

A helyi lakosság a csapadékvíz-gazdálkodás településen belüli megvalósításához az ingatlanok belterületén –a teljes beruházással (I. és II. ütem) összhangban, többek között - az alábbiakkal járulhat hozzá:

- a természetes növénytakaró megőrzése,
- átteresztő burkolattal kialakított járdák,
- tetővíztároló tartály,

Forrás:

www.vizenk.hu

www.palyazat.gov.hu

Sajóvelezd település TOP-2.1.3-16-BO1-2017-00027 beruházás műszaki tervdokumentációja

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE